

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XVII Karny - Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Kawula

Sędziowie: SSO Tadeusz Jaworski

SWSO Wojciech Wierzbicki (spr.)

Protokolant: st. prot. sąd. Agnieszka Popławska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Marzanny Woltmann - Frankowskiej

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2014 r.

sprawy **Ł. L. i F. P.**

oskarżonych o popełnienie przestępstwa z art. 254 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez Prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 15 maja 2013 r. sygn. akt VIII K 1998/12

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu do ponownego rozpoznania

Wojciech Wierzbicki Dariusz Kawula Tadeusz Jaworski

UZASADNIENIE

Wyrokiem wydanym w dniu 15 maja 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt VIII K 1998/12 Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu warunkowo umorzył postępowanie karne na okres 2 lat próby względem oskarżonych Ł. L. i F. P., którym przypisał popełnienie przestępstwa z art. 254 § 1 k.k., polegającego na tym, że w dniu 26 stycznia 2012 r. w P. brali wraz z innymi osobami udział w zbiegowisku wiedząc, że jego uczestnicy wspólnymi siłami dopuszczają się gwałtownego zamachu na osoby i mienie.

Apelację od powyższego wyroku na niekorzyść oskarżonych wywiódł Prokurator zarzucając orzeczeniu obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia: art. 291 § 1 k.p.k. w zw. z art. 333 § 2 k.p.k. poprzez zaniechanie wezwania świadka D. T. (2), którego przesłuchania domagał się w akcie oskarżenia Prokurator, oraz art. 424 § 1 k.p.k. poprzez nie wskazanie w uzasadnieniu wyroku okoliczności, na podstawie których Sąd ustalił, że oskarżeni nie rzucali kamieniami w stronę policjantów oraz budynku zajmowanego przez (...), jak również poprzez sprzeczności w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Na tej podstawie Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna.

Sąd pierwszej instancji naruszył art. 391 § 1 k.p.k. w zw. z art. 333 § 2 k.p.k. poprzez nie przesłuchanie świadka D. T. (2), którego przesłuchania domagał się w akcie oskarżenia Prokurator. Nie zaistniały bowiem przesłanki uzasadniające odczytanie zeznań tego świadka. Postanowienie Sądu w żaden zresztą sposób nie uzasadnia powodów, dla których poprzestano na odczytaniu zeznań tego świadka (vide – k. 640). Powodu takiego nie mógł zaś stanowić fakt, iż świadek został zwolniony z Policji. Ustalenie miejsca jego zamieszkania nie powinno bowiem sprawiać większych trudności. To oczywiste uchybienie miało wpływ na treść wyroku. Sąd nie dał bowiem wiary policjantom – M. B. (1), H. W. (1) i właśnie D. T. (2), którzy twierdzili, iż oskarżeni Ł. L. i F. P. rzucali kamieniami w budynek mieszczący siedzibę (...) w P. czy też w policjantów. Być może bezpośrednio przesłuchanie D. T. (2) zweryfikowałoby ocenę Sądu. Ten jednak nie zapoznając się bezpośrednio z dowodem, zdyskwalifikował częściowo jego wartość jako dowodu obciążającego. Co więcej – Sąd Rejonowy popadł w sprzeczność w ramach oceny dowodów. Z jednej bowiem strony stwierdził, że zeznania D. T. (2) „uznał za w pełni wiarygodne” (k. 9 uzas. – k. 666 akt). W innym natomiast miejscu wskazał, że „obserwacje dokonywane przez policjantów (M. B., H. W. i D. T.) musiały być wybiórcze i mało dokładne”, „zatem na tej podstawie nie sposób przyjąć, że oskarżeni L. i P. byli czynnymi uczestnikami zdarzenia” (k. 7 uzas. – k. 664 akt). A zatem de facto Sąd nie uznał za w pełni wiarygodne zeznań D. T. (2) (wbrew temu, co wskazał w uzasadnieniu wyroku), przy czym zrezygnował jego bezpośredniego przesłuchania. Co zadziwiające – w uzasadnieniu Sąd przekonywał, że odstąpił od przesłuchania D. T. (2) na rozprawie, „gdyż okoliczność, na którą świadek miał zeznawać, była już udowodniona na podstawie dowodów w postaci zeznań świadków M. B. (1) i H. W. (1) oraz materiału dowodowego w postaci zdjęć **i nie budziła najmniejszych wątpliwości**” (k. 9 uzas. – k. 666 akt). A przecież Sąd nie uwzględnił w całości zeznań M. B. (1) i H. W. (1), podobnie zresztą jak i zeznań D. T. (2), a okoliczność czy oskarżeni rzucali kamieniami, w ocenie Sądu Rejonowego najwyraźniej jednak budziła wątpliwości. Niezależnie od tego w innym miejscu uzasadnienia Sąd wskazał, że obaj oskarżeni zbierali czy też podnosili kamienie z torowiska i skandowali zagrzewające okrzyki razem z tłumem. Tego typu ocena ewidentnie narusza zasady swobodnej oceny dowodów, a ustalenia oparte na takiej ocenie dowodów zdają się być dotknięte błędem. Zwłaszcza, że Sąd pierwszej instancji w sposób całkowicie dowolny odrzucił tę część zeznań świadków - policjantów, z której wynikało, że obaj oskarżeni jednak rzucali kamieniami. Brak szerszego uzasadnienia tej kwestii wyklucza możliwość przeprowadzenia kontroli instancyjnej w tym zakresie. Sąd pierwszej instancji nie wyjaśnił jednak przekonująco, dlaczego „wybiórcze” obserwacje policjantów miałyby nie pozwolić im na trafne zidentyfikowanie, jako rzucających kamieniami, dwóch oskarżonych. Była to zaś okoliczność istotna dla rozstrzygnięcia sprawy, która zwiększyłaby stopień społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonym czynu. Stopień, który zdaniem Sądu odwoławczego oceniony został nienależycie. Wiązanie działania oskarżonych z protestem przeciwko ratyfikowaniu przez Polskę tzw. umowy (...), jest nadużyciem. Protest ten, jak się wydaje, stanowił dla oskarżonych jedynie pretekst do „anonimowego” wyżycia się w ramach awantur ulicznych, do których doszło już po zakończeniu demonstracji w sprawie (...). Sąd Rejonowy nie przedstawił jednak żadnej dalej idącej analizy stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego obu oskarżonym (w oparciu o kryteria z art. 115 § 2 k.k.) toteż i w tym zakresie zaskarżone orzeczenie pozostawało całkowicie dowolne.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy w Poznaniu uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu celem uzupełnienia przewodu sądowego (w szczególności o bezpośrednio przesłuchanie świadka D. T. (2), o ile oczywiście nie zajdzie którakolwiek z przesłanek z art. 391 § 1 k.p.k.) a następnie dokonania powtórnej, wszechstronnej, wnikliwej i obiektywnej analizy materiału dowodowego z uwzględnieniem rozważań zawartych w niniejszym uzasadnieniu. W ocenie Sądu Okręgowego bezpośredniego przesłuchania na rozprawie wymagać będą nadto świadkowie M. B. (1) i H. W. (1). W pozostałym zakresie możliwie szeroko należy skorzystać z art. 442 § 2 k.p.k.

Wojciech Wierzbicki Dariusz Kawula Tadeusz Jaworski